

▶ ANE ABLANEDO

IRAKASLE, PEDAGOGO
ETA HAUR PREBENTZIOAN
ADITUA

Irakaslea, pedagogoa eta haurren prebentzioan aditua da, besteak beste Ane Ablanedo (Iruñea, 1973) eta gurasoentzako formazio saioak eskaintzen ditu, haurren heziketan laguntzeko asmoz. Atxutxiamaikaren Kiribilduz egitasmoaren barruan, askatasunaren pedagogian oinarritutako tailerra emango du apirilean. Bi egunetako saioa izango da: Apirilaren 5ean, 18:00etatik 20:00etara, alde teorikoa azalduko du, eta 21:00ak arte pintxo-tertulia saioa egingo dute. Hilaren 6an, berriz, 10:00etatik 13:00etara egingo dute jardunaldia. Interesatuek martxoaren 11tik 17ra eman dezakete izena Elgoibarko Izarran (943 741 626).

- AINHOA ANDONEGI -

“Ez dugu nahi autoritarismoa, baina askatasunaren izenean ezin gara utzikerian erori”

♦ **Askatasunean hazi, hezi eta bizi formazio saioa emango duzu. Zeintzuk dira saioaren helburuak?**

Gurasoentzako saioa izango da eta saiatuko naiz azaltzen nolakoa izan behar den umeek merezi duten haurtzarora. Ez dut hitz egingo metodologia konkretu bati buruz, baina bai azalduko dut zer behar duten umeek sano hazteko. Horren erdigunean jarriko dut askatasuna, askatasunik gabe ez dagoelako ona den ezer, baina, noski, askatasuna ez da mugarik gabeko errealitate paradisiako bat. Saiatuko naiz azaltzen autoerregulazioaren eredu bat, eta askatasunean hezteko

oinarriko printzipio batzuk ere emango ditut. Gurasoei ere segurtasun apur bat ematen ahaleginduko naiz, gaur egun dena zalantzan jartzen delako, eta gurasoak askotan heldulekurik gabe geratzen direlako. Nik uste dut gurasoek badutela haurrekin egoteko eta haurrak hezteko sena, eta funtzio horretan segurtasuna ematen saiatuko naiz. Haurtzaroko gizarterako eta bizitzarako duen garrantziaz ohartaraztea ere izango da saioaren beste helburuetako bat.

♦ **Askatasuna ez da mugarik gabeko errealitate paradisiako bat, esan duzu. Zer da orduan askatasunean hezteak?**

Nire formazio saioak askatasuna zer den definituz hasten ditut. Askotan uste dugu askatasuna mugarik eza dela, *nirvana* egoera, paradisua. Nahi duguna egitearekin erlazionatzen da askatasuna, eta sinismen hori baztertu egin behar dugu, mugarik gabeko errealitatek ez delako existitzen. Dena dela, muga batzuk egoteak ez du esan nahi askatasunik ez dugunik. Nik abiatu nahiko nuke saioa azaltzen zer den askatasunean bizitzea, hori ikasten dugunean jakingo dugulako zein den haurren bizitza askea eta orduan lortuko dugulako askatasunean hezteak. Mugak beharrezkoak dira, erabat. Ez da

posible haurrei eskaintzea mugarik gabeko ekosistema bat. Eta umetan haurren erreferente gurasoak direnez, gurasoei tokatzen zaie muga horiek jartzea. Muga fisikoak oso erraz ulertzen ditugu, adibidez ez genuke utziko ume bat kalean hotez edo mendian aske bera bakarrik. Babesera eramango genuke, hortaz, mugak jarriko genizkioke. Emozioekin zirikusia duten gaietan ere jarri behar zaizkie, umeak oraindik ezin dituelako emozio horiek kudeatu. Ulertu behar dugu askatasuna eta muga txanpon bera direla. Mugaren lehen funtzioa da guk zehaztea zein den haur batek bizitzaren adin bakoitzean kudeatu ahal duen errealitate-esparrua, eta berak aske kudeatu ahal izateko errealitate esparru hori, mugak jarri behar dizkiogu. Adibidez, ez genioke ume bati eskatuko bazkaria prestatzeko; muga jarriko diogu, bada kigulako ez dela gai. Haurrei mugak ez jartzeak arduragabekeria erortzeko arriskua dakar. Ez dugu nahi autoritarismoan erori, baina askatasunaren izenean ezin gara utzikerian erori.

♦ **Autoritarismoa eta askatasuna aipatu dituzu. Ez bata eta ez bestea ez dira teknika egokiak. Non dago neurria?**

Autoritarismoa boterekeriarekin lotzen dut. Haurrak erraz manipulatu daitezke, eta beraiekin ia nahi dugun guztia egin dezakegu, eta pentsa hori zein arriskutsua den. Haurrak gurasoari aitortzen dio autoritatea, bera duelako erreferente, baina autoritate hori erabiltzen den momentuan haurraren nahi duzuna egiteko eta zure proiektua beragan proiektatzeko, orduan erortzen zara boterekerian. Baina horrek ez du esan nahi beste muturrera joan behar garenik eta dena libre utzi behar dugunik. Heldu bezala erreferentzia gara berarentzat eta erreferentzia horrek esan nahi du momentu batzuetan guk hartu beharko ditugula erabakiak. Askatasunaren izenean ezin diogu umeari eman gauzak erabakitzeko ardura, oraindik ez dakielako gauza askotan erabakiak hartzen. Neurrian asmatu behar dugu, eta badakit ez dela erraza. Hori izango da ikastaroaren beste helburuetako bat. Ez

“Mugak segurtasuna ematen dio umeari eta errealitatea ulertzen laguntzen dio”

dut errezetarik emango, baina bai giltz batzuk, mugak jartzeko zereginen laguntzeko.

♦ **Esaten da baita ere haurrak ez direla zigortu behar, euren jarrerak ondorioak izan behar dituztela. Zein da zigor eta ondorioen arteko desberdintasuna?**

Heziketa eredu konbentzionalean orain ondorio esaten zaio beti zigor izan denari; eufemismo gisa erabiltzen da ondorio hitza askotan. Baina egia da ondorioa eta zigorraren artean badaudela diferentziak. Ondorioa da askatasunez zerbait erabaki eta erabaki horrek berezko ondorioak izatea, onak zein txarrak. Hori da askatasunaren printzipioetako bat. Haurrak, adibidez, lagunekin proiektu bat gauzatzeko konpromisoa hartu badu eta ez baditu bere lanak betetzen, agian lagun horiek ez dute gehiago berarekin proiekturik egingo. Eta hori bere jokabidearen ondorioa da. Zigorra, aldiz, instruktiboagoa da. Haurrak egin du zerbait gustatu ez zaidana, orduan egingo diot berari min egiten dion zerbait, ez dezan jarrera hori errepikatu. Ez dio utziko hori egiteari berak berez izan dituen ondorioengatik, baizik eta kanpotik ezarri zaion zigor hori berriro ez sentitzeko. Desberdintasuna argia da. Jokabideak berez ditu ondorioak, eta zigorra beste batek eragindako kaltea da, deskarga elektriko txiki bat ematea modukoa.

♦ **Gurasoak ere sarritan gauzak ez ditugu ondo egiten, baina umei ondo egiteko eskatzen diegu. Beharrezkoa da umei eskatu aurretik gure okerrak zuzentzea?**

Nabardura bat egin nahi nuke ondo edo gaizki kontzeptuetan. Gauzak ez daude ondo edo gaizki, gauzek ondorioak dituzte. Gauzak kuestionatu egin

behar ditugu, baina bai, haurren heziketan koherentzia ezinbestekoa da. Iruditzen bazaizu umearentzat ez dela ona mugikorarekin ibiltzea, zergatik ibiltzen zara zu? Garrantzitsua da gure jarrerak aldatzea, eredu delako egiten duguna. Umeek egiten duguna ikasten dute, eta ez esaten duguna. Mila aldiz esan ditzakegu gauzak, baina egiten dugunarekin ez bada koherente, haurrak ez du ikasiko. Alkoholarekin esaterako, nerabezaroan esaten zaie txarra dela, ez edateko, eta gero ospakizunetan eta momentu goxo guztietan presente daukagu alkohola. Adinean aurrera joan ahala inkoherentziak ulertzeko gaitasun gehiago dute, baina umeen hezkuntzan koherentzia ezinbestekoa da. Bizitzaren alor guztietan da beharrezkoa koherentzia. Mugak ezartzerakoan muga horiek barneratzeko denbora bat hartzea garrantzitsua da. Ume bati egun batean esaten badiozu zerbait ez egiteko, baina kasketa hartu duelako uzten badiozu egiten, umeak erreferentzia galtzeko du. Mugak hormak bezala irudikatzen ditut: haur batek horma horren kontra kolpea hartzen badu, badaki hor muga dagoela eta hirugarren kolperako ikasiko du hortik ezin dela pasatu. Baina hurrengo egunean horma hori pixkat mugitzen badugu, edo kentzen badugu, ezinegona sortuko dio umeari eta ez du ikasiko. Mugak segurtasuna ematen dio umeari eta errealitatea ulertzen laguntzen dio.

♦ **Gomendioren bat umea askatasunean hezteko?**

Heziketa eredu konbentzional batetik gatozenez, behar izaten dugu besteek esatea gauzak nola egin behar ditugun, baina nik ez dut errezetarik ematen. Dena dela, pautak batzuk eman ditzaket: batetik, giza garapena ezagutzea garrantzitsua da. Hau da, haurri bizitzaren fase bakoitzean zer eskatu ahal zaion eta zer ez ezagutzea. Horrek asko laguntzen du mugak jartzen. Bestetik, senari kasu egin behar zaio. Gizakiak gara, eta senez, intuitiboki prestatuta gaude haur txikiagoak hezteko, eta senari kasu egiten jakin behar dugu.